

EUROPEES PARLEMENT

1999



2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0224/2003

16 juni 2003

VERSLAG

1. over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid
(COM(2001) 387 – C5-0337/2002 – 2002/2181(COS))

2. over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over "integratie van migratievraagstukken in de betrekkingen van de Europese Unie met ontwikkelingslanden"
(COM(2002) 703 – C5-0233/2003 – 2002/2181(COS))

Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Anna Terrón i Cusí

INHOUD

| | Blz. |
|---|-------------|
| PROCEDUREVERLOOP | 4 |
| ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT | 6 |
| ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN | 16 |
| ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING..... | 20 |
| ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GELIJKE KANSEN. | 24 |
| ADVIES VAN DE COMMISSIE VERZOEKSCRIFTEN | 27 |

PROCEDUREVERLOOP

1. Bij schrijven van 13 juli 2001 deed de Commissie haar mededeling aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid (COM(2001) 387 – 2002/2181(COS)) toekomen aan het Parlement.

Op 2 september 2002 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze mededeling naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale en naar de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen en de Commissie verzoekschriften als medeadviserende commissies (C5-0337/2002).

2. Bij schrijven van 3 december 2002 deed de Commissie haar mededeling aan de Raad en het Europees Parlement over "integratie van migratievraagstukken in de betrekkingen van de Europese Unie met ontwikkelingslanden" (COM(2002) 703 – 2002/2181(COS)) toekomen aan het Parlement.

Op 15 mei 2003 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van deze mededeling naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale (C5-0233/2003).

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 3 september 2002 Anna Terrón i Cusí tot rapporteur.

De commissie behandelde de mededelingen van de Commissie en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 5 november 2002, 20 mei, 2 juni en 11 juni 2003.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie met 28 stemmen voor en 4 tegen bij 1 onthouding.

Bij de stemming waren aanwezig: Giacomo Santini (waarnemend voorzitter), Johanna L.A. Boogerd-Quaak (ondervoorzitter), Anna Terrón i Cusí(rapporteur), María del Pilar Ayuso González (verving Marcelino Oreja Arburúa overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Mary Elizabeth Banotti, Michael Cashman, Charlotte Cederschiöld, Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Thierry Cornillet, Giuseppe Di Lello Finuoli, Marie-Hélène Gillig (verving Adeline Hazan overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Anna Karamanou (verving Robert J.E. Evans), Margot Keßler, Timothy Kirkhope, Eva Klamt, Alain Krivine (verving Fodé Sylla), Jean Lambert (verving Alima Boumediene-Thiery), Lucio Manisco (verving Ilka Schröder), Bill Newton Dunn, Arie M. Oostlander (verving The Lord Bethell), Elena Ornella Paciotti, Paolo Pastorelli (verving Giuseppe Brienza), Hubert Pirker, Martine Roure, Heide Rühle, Giacomo Santini, Olle Schmidt (verving Baroness Sarah Ludford), Ole Sørensen (verving Francesco Rutelli), Patsy Sørensen, María Sornosa Martínez (verving Sérgio Sousa Pinto), Joke Swiebel, Maurizio Turco en Christian Ulrik von Boetticher.

De adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen en de Commissie verzoekschriften zijn bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 16 juni 2003.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid (COM(2001) 387 – C5-0337/2002 – 2002/2181(COS)) en

over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over "integratie van migratievraagstukken in de betrekkingen van de Europese Unie met ontwikkelingslanden" (COM(2002) 703 – C5-0233/2003 – 2002/2181(COS))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie (COM(2001) 387 – C5-0337/2002¹),
- gezien de mededeling van de Commissie (COM(2002) 703 – C5-0233/2003¹),
- gelet op artikel 13 van het EG-Verdrag,
- gezien het Verdrag van Amsterdam, dat de Gemeenschap bevoegdheden en verantwoordelijkheden geeft op het gebied van immigratie en asiel, en artikel 63 van het EG-Verdrag,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999,
- gezien de conclusies van de Europese Raad van Laken van 14 en 15 december 2001 en van de Europese Raad van Sevilla van 21 en 22 juni 2002,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en in het bijzonder de artikelen 18, 21 en 22 daarvan,
- gezien het Groenboek van de Commissie over een communautair terugkeerbeleid ten aanzien van personen die illegaal in de Europese Unie verblijven (COM(2002) 175),
- gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité "Immigratie, integratie en de rol van de georganiseerde civil society" van 21 maart 2002² en de conclusies van de conferentie over "Immigratie: de rol van de civil society bij de integratie" van 9-10 september 2002,
- gezien het besluit van de Commissie om een mededeling over immigratie, integratie en werkgelegenheid op te stellen, die zal worden voorgelegd aan de Europese Raad in Thessaloniki op 20 juni 2003 (COM(2003) 336),
- gezien de voorstellen voor richtlijnen en de door het Europees Parlement aangenomen resoluties over de voorwaarden inzake toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op arbeid in loondienst en economische activiteiten als zelfstandige

¹ Nog niet gepubliceerd in het PB.

² CES 365/2002.

(resolutie van 12 februari 2003)¹; over het recht op gezinshereniging (resolutie van 9 april 2003)²; over de status van langdurig ingezetenen van derde landen (resolutie van 5 februari 2002)³ en over de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op studie, beroepsopleiding of vrijwilligerswerk (resolutie van 3 juni 2003)⁴,

- gelet op artikel 47, lid 1 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de adviezen van de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen en de Commissie verzoekschriften (A5-0224/2003),
- A. overwegende dat het Verdrag van Amsterdam de Gemeenschap bevoegdheden verleent op het gebied van asiel en immigratie en de Raad verplicht om binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van het verdrag een besluit te nemen over specifieke maatregelen,
- B. overwegende dat het immigratieverschijnsel gezien het vrije verkeer binnen de interne markt noopt tot een gemeenschappelijke aanpak, omdat de lidstaten van de Unie geconfronteerd worden met dezelfde onderling samenhangende problemen die niet op nationaal niveau opgelost kunnen worden en dan ook communautaire coördinatie vereisen, zoals is besloten door de Europese Raad van Tampere,
- C. overwegende dat er na de speciale top van Tampere door de Raad geen enkel belangrijk besluit over het immigratiebeleid is genomen en dat het door de Commissie voorgelegde tijdschema niet wordt toegepast, zelfs niet dat wat is aangegeven door de Europese Raad van Sevilla,
- D. overwegende dat de Commissie en het Europees Parlement zich sinds de Europese Raad van Tampere (en de Europese Raad van Sevilla) hebben ingespannen om de conclusies van deze Europese Raden te verwezenlijken, d.w.z. partnerschap met de landen van herkomst, Europees communautair systeem inzake asielkwesties, billijke behandeling van inwoners van derde landen, doeltreffender beheer van de migratiestromen en maatregelen om het probleem van de illegale immigratie aan te pakken,
- E. overwegende dat de door de Europese Raad van Tampere voorgestelde hoofdlijnen voor het immigratiebeleid (partnerschap met de herkomstlanden, een gemeenschappelijk Europees asielstelsel, eerlijke behandeling van derdelanders, beheer van migratiestromen) nog steeds gelden en dat deze met spoed verder ontwikkeld moeten worden op basis van het wettelijk kader van de artikelen 61-69 van het Verdrag volgens het voorstel van de Commissie,
- F. overwegende dat richtsnoeren worden voorgesteld voor de vier hoofdpunten van de open coördinatiemethode: "beheer van migratiestromen", "toelating van economische migranten", "partnerschap met derde landen" en "integratie van derdelanders", allemaal

¹ P5_TA-PROV(2003)0050.

² P5_TA-PROV(2003)0179.

³ PB C 248 E van 21.11.2002, blz. 24.

⁴ P5_TA-PROV(2003)0235.

thema's waarover het Europees Parlement duidelijk heeft gesteld dat optreden op Europees niveau geboden is, en dat het Europees Parlement hierbij betrokken moet worden,

- G. overwegende dat twee van deze thema's verder uitgewerkt worden in de mededeling over "integratie van migratievraagstukken in de betrekkingen van de Europese Unie met ontwikkelingslanden" en in de mededelingen die voorgelegd zullen worden aan de Europese Raad van Thessaloniki van 20 juni 2003, over "integratie, immigratie en werkgelegenheid" en over de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleid inzake illegale immigratie, mensenhandel, buitengrenzen en terugkeer van illegale immigranten,
- H. overwegende dat ook de bestrijding van de mensenhandel en de seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen een centraal thema moet zijn,
- I. overwegende dat illegaal verblijf in de meeste gevallen voortvloeit uit het feit dat personen die legaal op grondgebied van de Unie binnenkomen hun vergunning verliezen,
- J. overwegende dat de beschikbare geldmiddelen van de Gemeenschap beperkt zijn en billijk over de verschillende componenten van het Europese immigratiebeleid moeten worden verdeeld op basis van de in Tampere vastgestelde prioriteiten,
- K. overwegende dat sinds de publicatie van de mededeling van de Commissie over "het Europees ontwikkelingsbeleid", die door het Europees Parlement gunstig is ontvangen, een algemene strategie is uitgestippeld waarin de diverse aspecten van het ontwikkelingsbeleid, variërend van maatschappelijke tot ecologische aspecten, zijn opgenomen en die een duurzame algemene ontwikkeling tot doel heeft,
- L. overwegende dat het migratievraagstuk van strategisch belang is en de toekomstige gevolgen van de globalisering voor een belangrijk deel in positieve of negatieve zin zal bepalen,
- M. overwegende dat de bestemming van meer dan 90% van de immigranten in de wereld niet het grondgebied van de Europese Unie is, maar het grondgebied van landen in de nabijheid van de plaats van herkomst van de immigranten,
- N. overwegende dat de oorsprong van het migratieverschijnsel voornamelijk moet worden gezocht in armoede, politieke onderdrukking en gewapende conflicten,

I. COÖRDINATIE VAN HET EUROPESE IMMIGRATIEBELEID: METHODEN EN INSTRUMENTEN

1. betreurt het dat de Raad de door de Commissie ingediende wetgevingsinstrumenten nog steeds niet heeft aangenomen en verzoekt de Raad het voorstel zo spoedig mogelijk te behandelen;
2. begroet de pogingen van de Commissie om de behandeling van migratiekwesies te versnellen door extra maatregelen voor te stellen en stelt vast dat de Commissie met de indiening van de mededeling over de opnemings van migratie in de betrekkingen met derde landen en met de aanstaande aanneming van de mededeling over integratie de in Tampere vastgestelde geïntegreerde aanpak van migratiekwesies tot een goed einde heeft gebracht

met zes mededelingen achtereen;

3. onderstreept dat de open methode voor coördinatie van de nationale beleidsmaatregelen niet in de plaats kan komen van de nodige wetgevingsmaatregelen en dat de invoering van dergelijke methodes problematisch zou kunnen blijken als zij misbruikt worden om het wetgevingsproces nog meer te traineren of het stagneren ervan te verhullen;
4. stelt met voldoening vast dat de Commissie de volgende thema's voorstelt:
 - nationale actieplannen met statistische gegevens over het aantal en de situatie van toegelaten derdelanders per categorie,
 - informatie over de richtsnoeren voor elke periode, de doelstellingen en het tijdschema,
 - het effect van de genomen maatregelen op de legale en illegale stromen,
 - de realiteit van de informele arbeidsmarkt, de gevolgen ervan voor de nationale economie en de aanwezigheid van immigranten in deze sector,
 - voorspellingen over de toestroom van gastarbeiders overeenkomstig de actieplannen voor de werkgelegenheid,
 - ervaringen met samenwerking, op te stellen in overleg met de regionale en lokale instanties en andere sociale partners;
5. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de statistische gegevens die zij van cruciaal belang acht voor een efficiënt toezicht op en evaluatie van het gemeenschappelijk immigratiebeleid naar geslacht uitgesplitst zijn;
6. wenst dat de Europese Conventie rekening houdt met de vele voorstellen van het Europees Parlement inzake immigratie en asiel zoals gedaan in de resolutie over de vooruitgang in 2002 bij de totstandbrenging van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid van 27 maart 2003 en in het bijzonder de voorstellen over uitbreiding van de medebeslissingsprocedure en stemming met een gekwalificeerde meerderheid in de Raad om een eind te maken aan de huidige verlamming bij de besluitvorming in de Raad;

II. BEHEER VAN MIGRATIESTROMEN

7. dringt bij de Raad aan op een alomvattende en geïntegreerde aanpak die rekening houdt met de verschillende in Tampere vastgestelde en door de Commissie ontwikkelde elementen die nodig zijn voor een goed beheer van de migratiestromen;
8. steunt het voorstel om, rekening houdende met het feit dat de lidstaten zelf bepalen hoeveel derdelanders er op hun grondgebied zijn, globale prognoses op te stellen die personen omvatten die een verblijfsvergunning hebben om andere dan economische redenen, zoals vluchtelingen en personen die in aanmerking komen voor gezinshereniging, met inbegrip van minderjarigen in de werkende leeftijd, die toegang tot werk gegarandeerd moet worden;
9. verlangt dat in het kader van de dialoog met derde landen nooit uit het oog wordt verloren

dat de migratiestromen van wederzijds belang zijn en dat deze stromen wel gerationaliseerd maar niet tot stilstand gebracht moeten worden;

10. is bezorgd over de "braindrain" uit ontwikkelingslanden;
11. is van oordeel dat de lidstaten periodiek onderzoek moeten doen naar de informele arbeidsmarkt, de gevolgen ervan voor de nationale economie en de aanwezigheid van immigranten in deze sector, omdat de mogelijkheid om te werken ongetwijfeld een factor is die clandestiene immigranten aantrekt, en dat zij de Commissie van een en ander op de hoogte moeten brengen;
12. is verheugd over de aanneming van het kaderbesluit over de bestrijding van de mensenhandel van 19 juli 2002 en de Verklaring van Brussel van de Raad van 8 mei 2003 en verzoekt de Commissie om toe te zien op de correcte omzetting daarvan in nationale wetgeving door de lidstaten;
13. verzoekt de lidstaten hun aandacht niet alleen te richten op mensensmokkelaars en grenscontrole, maar ook op de slachtoffers van mensenhandel, merendeels slachtoffers van seksuele uitbuiting, en bepleit in dit verband de aanneming van een voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de verblijfstitel met een korte geldigheidsduur die wordt afgegeven aan slachtoffers (COM(2002) 71);
14. wenst dat de resultaten van de programma's van de Raad voor controle aan de buitengrenzen worden geëvalueerd en dat het Parlement hiervan op de hoogte wordt gehouden;
15. wenst dat er een open discussie plaatsvindt over de diverse voorstellen die de Commissie doet in haar mededeling "Groenboek terugkeer", in het bijzonder de maatregelen voor gesteunde terugkeer;

III. TOELATING VAN ECONOMISCHE MIGRANTEN

16. dringt er bij de Raad op aan de richtlijn inzake voorwaarden voor toegang tot de EU om economische redenen aan te nemen, daarbij rekening houdende met de mening van het Parlement, als eerste stap in de richting van gegarandeerde eenvoudige en transparante procedures voor de legale toegang tot de EU;
17. wijst erop dat alle lidstaten lijden onder een veroudering van de bevolking en een gebrek aan weinig en hooggeschoolde arbeidskrachten en in deze tekorten trachten te voorzien door immigratie;
18. herinnert eraan dat de lidstaten nog steeds verantwoordelijk zijn voor de selectie en het aantal van de economische immigranten die nodig zijn om in de nationale behoeften aan arbeidskracht te voorzien;
19. meent dat het absoluut noodzakelijk is dat de lokale en regionale instellingen hierbij worden betrokken;
20. onderstreept dat de samenhang tussen het communautaire immigratiebeleid en de andere

beleidsvormen van de Unie van fundamenteel belang is, met name het beleid inzake werkgelegenheid en sociale integratie; verzoekt rekening te houden met de kwestie van de immigranten bij de afbakening van de richtsnoeren voor de werkgelegenheid en in de nationale actieplannen, met speciale aandacht voor de gelijkheid van kansen, zonder echter afbreuk te doen aan de inspanningen ten aanzien van de werknemersgroepen die al op de arbeidsmarkt van de lidstaten actief zijn; wijst tevens op het belang van de opnemings van het immigrantenvraagstuk in de nieuwe nationale plannen voor sociale betrokkenheid;

21. verzoekt de Commissie de concrete middelen te preciseren waarmee het overleg met de betrokken actoren zijn beslag moet krijgen door rekening te houden met de taak en specifieke verantwoordelijkheden van de sociale partners inzake kwesties die verband houden met de arbeidsmarkt en door de Europese organisaties af te bakenen die ter zake kundig en representatief zijn met inachtneming van de taken en verantwoordelijkheden van alle actoren; dringt er tevens op aan rekening te houden met de lokale en regionale overheden al naargelang de verantwoordelijkheden die deze in elke lidstaat hebben;
22. bepleit de vorming van een specifiek EURES-net voor de arbeidsmarkt van de EU, waaruit ook de landen waar de immigranten vandaan komen informatie kunnen putten;
23. meent dat immigranten die in de zwarte economie werken dezelfde behandeling moeten krijgen als onderdanen van lidstaten bij de behandeling van klachten over illegale arbeid;
24. meent dat de lidstaten met spoed maatregelen moeten nemen om zwart werk aan de oppervlakte te brengen, met name huishoudelijk werk en de zorg voor familieleden, daar uit het verslag van het Europees Parlement over de normalisering van huishoudelijk werk in de informele economie (resolutie van 30 november 2000)¹ blijkt dat in deze sectoren veel niet-gedeclareerde arbeid van een groot aantal vrouwelijke migranten voorkomt; er moet een nieuwe formule worden gevonden zodat gezinnen deze personen te werk kunnen stellen met een legaal arbeidscontract waarmee zij onder de sociale verzekeringen vallen;

IV. INTEGRATIE VAN DERDELANDERS

25. is van mening dat het welslagen van het Europese immigratiebeleid afgemeten kan worden aan de mate waarin migranten volledig geïntegreerd zijn in het land van opvang;
26. stelt vast dat door lidstaten diverse maatregelen zijn genomen om de toenemende pluraliteit van de huidige maatschappijen het hoofd te bieden en dat de positieve en negatieve ervaringen hiermee een verworvenheid zijn die de Commissie moet verzamelen, vergelijken en beschikbaar maken voor de lidstaten, regionale en lokale overheden en andere betrokkenen;
27. verklaart dat het recht op gezinshereniging een onvervreemdbaar recht is dat door de internationale verdragen wordt erkend; dringt er daarom met klem bij de Raad op aan om de desbetreffende richtlijn aan te nemen, rekening houdende met het standpunt van het EP;

¹ PB C 228 E van 13.8.2001, blz. 23.

28. is van mening dat het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie een nuttig instrument is ten dienste van het immigratiebeleid dat zich dient te richten op de oorzaken van de immigratie en tegelijkertijd moet dienen om de welstandsfactor die migratie voor de medeontwikkeling betekent, te mobiliseren;
29. is van mening dat de richtlijn betreffende de status van langdurig ingezetenen van derde landen aangenomen moet worden om de integratie van derdelanders te verzekeren en steunt het idee van de Commissie en het Economisch en Sociaal Comité om een burgerschap te creëren dat onderdanen van derde landen die legaal in de Europese Unie verblijven economische, sociale en politieke rechten en plichten zou geven, onder meer het recht om te stemmen bij gemeentelijke en Europese verkiezingen;
30. verzoekt de Commissie toe te zien op de toepassing en uitvoering van de richtlijnen tegen discriminatie om redenen van herkomst en tegen discriminatie op de arbeidsmarkt;
31. verzoekt de Commissie om gedetailleerd en concreet gevolg te geven aan het integratiebeleid dat onderdeel is van de open coördinatiemethode ;
- verzoekt de Commissie om gedetailleerd en concreet gevolg te geven aan het in de mededeling over immigratie, integratie en werkgelegenheid (COM(2003) 336) ontwikkelde integratiebeleid door vast te stellen welke communautaire programma's aangewend kunnen worden ten behoeve van het integratiebeleid en door de uitwisseling van informatie en goede praktijken tussen de lidstaten te bevorderen;
32. is van mening dat integratiebeleid door lidstaten niet misbruikt moet worden om in de praktijk een feitelijke immigratiestop te bewerkstelligen; verzoekt de lidstaten geen integratietesten en taalvereisten op te leggen waaraan immigranten vóór hun binnenkomst in een lidstaat moeten voldoen;
33. is van mening dat een actief integratiebeleid zich op de volgende gebieden moet richten:
- duidelijke regels voor de rechtspositie van ingezetenen, die recht hebben op een goed bestuur,
 - maatregelen voor een goede integratie op de arbeidsmarkt,
 - onderwijs in de nationale taal of talen en toegang tot onderwijs,
 - toegang tot sociale en medische voorzieningen,
 - zorg voor waardige levensomstandigheden in steden en buurten;
34. op de bovengenoemde terreinen moeten programma's worden vastgesteld die de eerste opvang van mensen die aankomen in een lidstaat van de Unie regelen;
35. ambtenaren die werkzaam zijn bij diensten die te maken hebben met onderdanen van derde landen, grens- en veiligheidsbeambten, personeelsleden van sociaal-medische en onderwijsvoorzieningen en andere beroepsbeoefenaren die te maken hebben met de genoemde gebieden, moeten voldoende training en middelen ontvangen om voor de eerste opvang te zorgen en hun taken te kunnen vervullen in een pluralistische maatschappij;

36. is van mening dat op alle niveaus van de ambtenarij en de administratieve diensten die te maken hebben met onderdanen van derde landen, grens - en veiligheidsbeambten, personeelsleden van sociaal-medische en onderwijsvoorzieningen en andere beroepsbeoefenaren die te maken hebben met genoemde gebieden, een doeltreffend anticorruptiebeleid en passende instrumenten ten zeerste geboden zijn;
37. de communautaire programma's en acties moeten rekening houden met voorzieningen voor opvang en de realiteit van een pluralistische maatschappij; er moet sprake zijn van samenwerking tussen het Europese en het nationale beleid op het gebied van immigratie, werkgelegenheid, cohesie, sociale integratie en bestrijding van discriminatie;
38. benadrukt het grote belang van de integratie van de gelijke kansen voor vrouwen en mannen in alle beleidsvormen en acties van de EU en verlangt een veel grotere erkenning van de specifieke en vaak enorme problemen waarmee vrouwen bij immigratie en integratie in een ander land worden geconfronteerd;
39. staat achter het voorstel van de Commissie om middelen uit te trekken voor de financiering van proefprojecten op het gebied van integratie;
40. steunt het voorstel van het presidium van de Conventie om een specifieke rechtsgrondslag te scheppen voor de integratie van derdelanders die legaal in de Europese Unie verblijven;

V. PARTNERSCHAP MET DERDE LANDEN

41. is van mening dat de Unie het gezamenlijk beheer van de migratiestromen op doeltreffende wijze moet integreren in haar betrekkingen met derde landen en dat de associatieovereenkomsten de inzet van beide partijen moet weerspiegelen om hun verantwoordelijkheden wat betreft de controle aan de grenzen en het beheer van de migratiestromen op zich te nemen, waarbij rekening moet worden gehouden met de behoeften van de herkomst- en transitlanden en de rechten van de immigranten in de transit- en gastlanden moeten worden geëerbiedigd;
42. is van oordeel dat de bestrijding van illegale immigratie en de grenscontrole slechts één aspect van het beleid van de Unie ten aanzien van derde landen is en dat daarnaast een actief medeontwikkelingsbeleid ten aanzien van de herkomstlanden gevoerd moet worden om de negatieve gevolgen van emigratie zo gering mogelijk te maken;
43. is van oordeel dat overnameovereenkomsten één van de aspecten van het buitenlands beleid van de Unie vormen en dat de partnerlanden van de Unie hun verplichtingen terzake moeten nakomen met het oog op een beter beheer van de migratiestromen, maar dat deze overeenkomsten niet de enige prioriteit van de Unie in de betrekkingen met de herkomstlanden ten aanzien van migratie moeten zijn; in het kader van deze betrekkingen moet ook rekening worden gehouden met factoren die aanzetten tot ongewenste emigratie;
44. samenwerking met derde landen moet ook acties omvatten ter ondersteuning van dynamische ontwikkelingen in de landen van herkomst, doorreis en van opvang; dit betekent dat de voorkeur moet uitgaan naar gezamenlijke ontwikkelingsprojecten, gecoördineerde acties op het gebied van onderwijs en opleiding, bestudering van economische en andere kansen met het oog op de mobiliteit van personen, en het beleid

van gesteunde terugkeer; het mede-ontwikkelingsbeleid moet een van de doelstellingen blijven van begrotingslijn B7-667 en in de externe actieprogramma's van de EU;

45. samenwerking moet maatregelen omvatten ter ontwikkeling en versterking van het anticorruptiebeleid in de landen van herkomst en van opvang;
46. wenst dat instrumenten in het leven worden geroepen ter versterking van de steun aan landen die vluchtelingen opnemen teneinde erop toe te zien dat hun economische en sociale structuur niet wordt ontwricht om aldus de lopende ontwikkelingsprocessen in deze landen te beschermen;
47. onderstreept de noodzaak overeenkomstig de door de Commissie bepleite aanpak rekening te houden met de enorme geldstromen in de vorm van overdrachten van immigranten en verzoekt de Commissie het initiatief te nemen om te zorgen voor instrumenten voor een goedkope en snelle legale overdracht en om deze particuliere financiële middelen te mobiliseren voor medeontwikkelingsinitiatieven, waarbij controle door de eigenaren en de begunstigden van de overdrachten is gewaarborgd, zodat gevolg wordt gegeven aan de conclusies van de Conferentie van Monterrey;
48. is verheugd over de invoering van de regionale samenwerkingsprogramma's op het gebied van justitie en binnenlandse zaken in het kader van MEDA of TACIS alsook over de vooruitgang die op dit gebied is geboekt in het kader van de ASEM; betreurt echter dat de politieke dialoog over immigratie ten aanzien van EU/Latijns-Amerika nog niet is gestart en verzoekt de Raad en de Commissie derhalve onmiddellijk te beginnen met de voorbereiding van de dialoog terzake tussen Europa en Latijns-Amerika;
49. wijst er nogmaals op dat de systemen voor het verzamelen en uitwisselen van statistische gegevens op het gebied van migratie moeten worden verbeterd en vraagt aandacht voor een aantal initiatieven zoals de oprichting van waarnemingsposten voor migratie, het opzetten van havennetwerken of de bevordering van de oprichting van instituten voor emigratie in de landen van herkomst en doorreis;
50. stelt vast dat de ontbrekende overeenkomst inzake overdracht en waarborging van sociale rechten zoals pensioenaanspraken en de levensplanning van personen uit derde landen, duurzaam wordt beperkt en verzoekt de Commissie dit vraagstuk in de onderhandelingen over de samenwerkingsovereenkomsten met derde landen op te nemen;
51. stelt vast dat de angst voor verlies van het verblijfsrecht en van sociale rechten veel immigranten uit derde landen belet een nieuw leven in hun landen van herkomst te beginnen en verzoekt de Commissie derhalve te voorzien in terugkeermogelijkheden voor immigranten met een vaste verblijfsstatus;
52. is van mening dat er op dit moment geen enkele grond is voor de financiering van uitzettingen uit de gemeenschapsbegroting en dat afzonderlijke akkoorden op grond van het subsidiariteitsbeginsel gefinancierd kunnen worden uit de nationale begrotingen, daar Europese financiering geen toegevoegde waarde heeft;
53. is bovendien van mening dat het Europees fonds voor vluchtelingen niet het geschikte instrument is om de gedwongen repatriëring van immigranten en vluchtelingen te

financieren, daar het fonds bedoeld is voor de financiering van acties met het oog op opvang en integratie alsook van overeenkomsten inzake vrijwillige terugkeer;

54. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de parlementen van de lidstaten en de kandidaat-lidstaten.

15 november 2002

ADVIES VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN

aan de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

inzake de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid (COM(2001) 387 – C5-0337/2002 – 2002/2181(COS))

Rapporteur voor advies: Miet Smet

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken benoemde op haar vergadering van 4 september 2002 Miet Smet tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 1 oktober en 5 november 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Theodorus J.J. Bouwman (voorzitter), Miet Smet (rapporteur voor advies), Hans Udo Bullmann (verving Jan Andersson), Philip Bushill-Matthews, Chantal Cauquil (verving Sylviane H. Ainaridi), Alejandro Cercas, Proinsias De Rossa, Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Stephen Hughes, Ioannis Koukiadis (verving Enrico Boselli), Arlette Laguiller, Jean Lambert, Thomas Mann, Bartho Pronk, Lennart Sacrédeus, Ieke van den Burg, Anne E.M. Van Lancker, Barbara Weiler en Sabine Zissener (verving Regina Bastos).

BEKNOPTE MOTIVERING

De mededeling van de Commissie over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid sluit aan op het huidige debat over het uitwerken van een immigratiebeleid van de Unie en hierin worden voorstellen gedaan om de open coördinatiemethode af te stemmen op het migratiebeleid.

De open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid heeft tot doel het gemeenschappelijke wetgevingskader aan te passen en zal erin bestaan:

- meerjarige Europese richtsnoeren voor te bereiden voor de diverse vormen van nationaal immigratiebeleid;
- nationale actieplannen op te stellen om deze richtsnoeren ten uitvoer te leggen;
- op de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren toe te zien en deze te evalueren;
- uit deze evaluaties conclusies te trekken in een syntheseverslag.

Het is de bedoeling dat de richtsnoeren vier gebieden bestrijken:

- het beheer van de migratiestromen;
- de toelating van economische migranten;
- partnerschappen met derde landen;
- de integratie van onderdanen uit derde landen.

In dit verband geeft de Commissie zes richtsnoeren:

- de ontwikkeling van een algemene en gecoördineerde aanpak van het migratiebeheer op nationaal niveau;
- de verbetering en verspreiding van informatie over de legale methoden om toegang tot de EU te verkrijgen en over de gevolgen van het gebruik van illegale kanalen;
- de intensivering van de strijd tegen illegale immigratie, mensensmokkel en mensenhandel;
- de invoering van een samenhangend en doorzichtig beleid, alsmede van procedures voor de openstelling van de arbeidsmarkt voor onderdanen uit derde landen in het kader van de Europese werkgelegenheidsstrategie;
- de opneming van de migratievraagstukken in de betrekkingen met derde landen, met name met landen van herkomst;
- de ontwikkeling van beleidsmaatregelen inzake integratie ten behoeve van onderdanen uit derde landen die legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijven.

Meer in het bijzonder wat betreft de toepassing van de open coördinatiemethode wordt in de mededeling de noodzaak onderstreept van een breed overleg over immigratie met de lidstaten, de sociale partners en de betrokken organisaties van het maatschappelijk middenveld, terwijl de kandidaatlanden zo snel mogelijk bij de toepassing van de open coördinatiemethode moeten worden betrokken. In het document wordt voorts onderstreept dat het belangrijk is het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de regio's nauw te betrekken bij de opstelling en tenuitvoerlegging van het communautaire immigratiebeleid door in overleg met deze instellingen na te gaan op welke wijze zij het beste kunnen deelnemen aan het coördinatiemechanisme op Europees niveau zodat zij hiertoe een volwaardige bijdrage kunnen leveren.

De mededeling van de Commissie moet worden toegejuicht als een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van een daadwerkelijk gemeenschappelijk immigratiebeleid. Met de door de Commissie voorgestelde richtsnoeren kan over het algemeen grotendeels worden ingestemd. Toch is het wenselijk een paar kanttekeningen te plaatsen.

- De Europese Raad van Laken (december 2001) heeft niet, zoals de Commissie had voorgesteld, de mogelijkheden onderzocht om de open coördinatiemethode toe te passen op het immigratiebeleid en heeft zich in dezen ertoe beperkt het afsluiten van Europese overname-overeenkomsten met de betrokken landen te stimuleren, alsmede de ontwikkeling van een actieplan tegen illegale immigratie en mensenhandel. Dit stilzwijgen stemt ons niet optimistisch over de daadwerkelijke politieke wil om snel een gemeenschappelijk immigratiebeleid ten uitvoer te leggen.
- Het Parlement heeft reeds herhaaldelijk de noodzaak onderstreept om middels een toenemend gebruik van deze methode een daadwerkelijke rol te waarborgen voor de enige gekozen Europese instelling door deze een recht van controle en evaluatie van de richtsnoeren en adviezen van de andere organen te verlenen dat vergelijkbaar is met het recht waarin in het kader van de werkgelegenheidsstrategie is voorzien.
- De mededeling zou explicieter mogen zijn over de concrete middelen waarmee dit overleg moet worden georganiseerd door rekening te houden met de rol en de specifieke verantwoordelijkheid van de sociale partners met betrekking tot kwesties die verband houden met de arbeidsmarkt, alsmede met de noodzaak na te gaan welke Europese organisaties op de verschillende terreinen van het immigratiebeleid deskundig en representatief zijn.

CONCLUSIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken onderstaande punten in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is te spreken over de voorstellen van de Commissie met betrekking tot de toepassing van de open coördinatiemethode op het immigratiebeleid en stemt nadrukkelijk in met het idee om de open coördinatiemethode toe te passen ter aanvulling op het Gemeenschapsrecht terzake;
2. erkent dat het beheer van de migratiestromen vergezeld moet gaan van beleidsvormen die zijn gericht op de succesvolle integratie van legale migranten in het land van hun opvang en partnerschappen met de derde landen van herkomst of doorreis en andere landen die bij het verschijnsel betrokken zijn, met inachtneming van de verschillen tussen de soorten migratiestromen; beveelt de Commissie en Raad aan om bij de vastlegging van de richtsnoeren voor de lidstaten meer aandacht te schenken aan de integratie van geïmmigreerde vrouwen en hun kinderen, in het bijzonder van hen die niet actief zijn op de arbeidsmarkt; tevens dient onderzocht te worden hoe de samenwerking met landen van

herkomst kan bijdragen tot het rationaliseren of structureren van de immigratie;

3. onderstreept het belang van de integratie en scholing van de migranten met speciale aandacht voor de situatie van weinig of helemaal niet geschoolde migranten; wijst op de rol die interculturele centra kunnen spelen en onderstreept het belang van de taal bij het leren op school;
4. onderstreept het belang van het werk van de sociale diensten voor een betere integratie en acceptatie in de plaatselijke gemeenschappen van opvang; stelt voor bijzondere aandacht te besteden aan de technische en financiële ondersteuning met nieuwe middelen van de gemeenten van opvang, met name de meest kwetsbare daaronder;
5. onderstreept dat de samenhang tussen het communautaire immigratiebeleid en de andere belevismvormen van de Unie van fundamenteel belang is, met name het beleid inzake werkgelegenheid en sociale integratie; verzoekt rekening te houden met de kwestie van de immigranten bij de afbakening van de richtsnoeren voor de werkgelegenheid en in de nationale actieplannen, met speciale aandacht voor de gelijkheid van kansen, zonder echter afbreuk te doen aan de inspanningen ten aanzien van de werknemersgroepen die al op de arbeidsmarkt van de lidstaten actief zijn; wijst tevens op het belang van de opnemmg van het immigrantenvraagstuk in de nieuwe nationale plannen voor sociale betrokkenheid;
6. vraagt de Commissie en de Raad een specifiek richtsnoer op te nemen ter voorkoming en bestrijding van zwartwerk en illegale tewerkstelling van immigranten;
7. betreurt het feit dat de Raad nog geen gevolg heeft gegeven aan het pakket van voorstellen van de Commissie op het gebied van immigratie en asielbeleid;
8. verzoekt de Commissie het Europees Parlement een grotere rol te verlenen bij de vastlegging en toepassing van de open coördinatiemethode op het immigratiebeleid door een mechanisme te hanteren dat overeenkomt met hetgeen voor de werkgelegenheidsstrategie is vastgelegd en waarmee het Parlement in staat wordt gesteld de adviezen van de andere Europese organen te evalueren door het Parlement nauw te betrekken bij de vaststelling van de strategie en de richtsnoeren inzake immigratie;
9. verzoekt de Commissie de concrete middelen te preciseren waarmee het overleg met de betrokken actoren zijn beslag moet krijgen door rekening te houden met de taak en specifieke verantwoordelijkheden van de sociale partners inzake kwesties die verband houden met de arbeidsmarkt en door de Europese organisaties af te bakenen die ter zake kundig en representatief zijn met inachtneming van de taken en verantwoordelijkheden van alle actoren; dringt er tevens op aan rekening te houden met de lokale en regionale overheden al naargelang de verantwoordelijkheden die deze in elke lidstaat hebben.

ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

aan de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

inzake de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement getiteld
"Integratie van migratievraagstukken in de betrekkingen van de Europese Unie met
ontwikkelingslanden"
(COM(2002) 703 – C5-0233/2003 – 2002/2181(COS))

Rapporteur voor advies: Maria Carrilho

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie ontwikkelingssamenwerking benoemde op haar vergadering van 19 februari 2003 Maria Carrilho tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 3 juni en 11 juni 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 13 stemmen voor en 4 tegen bij 0 onthoudingen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Joaquim Miranda (voorzitter), Marieke Sanders-ten Holte (ondervoorzitter), Maria Carrilho (rapporteur voor advies), Jean-Pierre Bebear, John Alexander Corrie, Colette Flesch, Karin Junker, Bashir Khanbhai (verving John Bowis), Glenys Kinnock, Karsten Knolle, Mario Mantovani (verving Luigi Cesaro), Maria Martens (verving Nirj Deva), Hans Modrow, Luisa Morgantini, Didier Rod, Ulla Margrethe Sandbæk, Francisca Sauquillo Pérez del Arco en Maj Britt Theorin.

CONCLUSIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken onderstaande punten in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de Commissie en het Europees Parlement zich sinds de Europese Raad van Tampere (en de Europese Raad van Sevilla) hebben ingespannen om de conclusies van deze Europese Raden te verwezenlijken, d.w.z. partnerschap met de landen van herkomst, Europees communautair systeem inzake asielkwesties, billijke behandeling van inwoners van derde landen, doeltreffender beheer van de migratiestromen en maatregelen om het probleem van de illegale immigratie aan te pakken,
- B. overwegende dat sinds de publicatie van de mededeling van de Commissie over "het Europees ontwikkelingsbeleid", die door het Europees Parlement gunstig is ontvangen, een algemene strategie is uitgestippeld waarin de diverse aspecten van het ontwikkelingsbeleid, variërend van maatschappelijke tot ecologische aspecten, zijn opgenomen en die een duurzame algemene ontwikkeling tot doel heeft,
- C. overwegende dat het ontwikkelingsbeleid van de Gemeenschap binnen de betrekkingen van de Europese Unie met derde landen een belangrijke rol speelt, met name in vergelijking met de problemen die zich jammer genoeg voordoen bij het op elkaar afstemmen van de standpunten van de lidstaten met betrekking tot een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid,
- D. overwegende dat het migratievraagstuk van strategisch belang is dat de toekomstige gevolgen van de globalisering voor een belangrijk deel in positieve of negatieve zin zal bepalen,
- E. overwegende dat de bestemming van meer dan 90% van de immigranten in de wereld niet het grondgebied van de Europese Unie is, maar het grondgebied van landen in de nabijheid van de plaats van herkomst van de immigranten,
- F. overwegende dat de oorsprong van het migratieverschijnsel voornamelijk moet worden gezocht in armoede, politieke onderdrukking en gewapende conflicten,
 - 1. bevestigt dat het migratiebeleid in het kader van de samenwerking met derde landen zoveel mogelijk belang moet worden toegekend;
 - 2. juicht de uitstekende mededeling van de Commissie toe en onderstreept de samenwerking met het Parlement met betrekking tot het onderzoek naar en de analyse van de betrokken problematiek en het streven naar concrete oplossingen;
 - 3. is verheugd over het vastberaden streven van de Commissie om de migratievraagstukken te integreren in de betrekkingen van de EU met derde landen en wijst erop dat een gezamenlijk beheer van de migratiestromen voor het beleid van de Unie, waarbij de Unie en haar partners het beginsel van gedeelde verantwoordelijkheid van herkomst-, transit- en gastlanden hanteren, een urgente noodzaak vormt;

4. is van mening dat het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie een nuttig instrument is ten dienste van het immigratiebeleid dat zich dient te richten op de oorzaken van de immigratie en tegelijkertijd moet dienen om de welstandsfactor die migratie voor de mede-ontwikkeling betekent, te mobiliseren;
5. onderstreept dat de Unie het gezamenlijk beheer van de migratiestromen op doeltreffende wijze moet integreren in haar betrekkingen met derde landen en dat de associatieovereenkomsten de inzet van beide partijen moet weerspiegelen om hun verantwoordelijkheden wat betreft de controle aan de grenzen en het beheer van de migratiestromen op zich te nemen, waarbij rekening moet worden gehouden met de behoeften van de herkomst- en transitlanden en de rechten van de immigranten in de transit- en gastlanden moeten worden geëerbiedigd;
6. bevestigt dat de bestrijding van illegale immigratie en beëindiging van de daarmee gepaard gaande tragedies de allerhoogste prioriteit voor de Unie vormen, in het besef dat illegale immigratie mensenhandel, uitbuiting van de immigrant als arbeidskracht, corruptie en het binnendringen van personen die een gevaar voor de veiligheid kunnen vormen, in de hand werkt; wenst dat de EU haar partners voorstelt een clausule inzake de bestrijding van illegale immigratie in de associatieovereenkomsten op te nemen, met de toezegging op alle nodige terreinen samen te werken;
7. is van mening dat de overnameovereenkomsten een belangrijk aspect vormen in de betrekkingen van de Unie met derde landen; verzoekt de partnerlanden van de Unie hun verplichtingen terzake na te komen met het oog op een beter beheer van de migratiestromen en verzoekt de Commissie en de lidstaten in de nodige technische bijstand te voorzien;
8. onderstreept de noodzaak overeenkomstig de door de Commissie bepleite aanpak rekening te houden met de enorme geldstromen in de vorm van overdrachten van immigranten en verzoekt de Commissie het initiatief te nemen om te zorgen voor instrumenten voor een goedkope en snelle legale overdracht en om deze particuliere financiële middelen te mobiliseren voor mede-ontwikkelingsinitiatieven, waarbij controle door de eigenaren en de begunstigden van de overdrachten is gewaarborgd, zodat gevolg wordt gegeven aan de conclusies van de Conferentie van Monterrey;
9. verzoekt de Commissie op de ingeslagen weg voort te gaan en zich in te spannen om in het kader van de Conventie de autonomie van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid te bewaren alsook de onafhankelijkheid bij het verlenen van humanitaire steun die niet "gepolitiseerd" mag worden;
10. verlangt dat in het kader van de dialoog met derde landen nooit uit het oog wordt verloren dat de migratiestromen van wederzijds belang zijn en dat deze stromen wel gerationaliseerd maar niet tot stilstand gebracht moeten worden;
11. is van mening dat zowel de ontwikkelingssamenwerking met de landen van herkomst om de levensomstandigheden van de potentiële emigranten te verbeteren en aldus de voornaamste oorzaak van emigratie weg te nemen alsook de integratie van de immigranten het richtsnoer moet vormen voor het communautaire beleid inzake het beheer van de migratiestromen;

12. is bezorgd over de "braindrain" uit ontwikkelingslanden;
13. wenst dat rekening wordt gehouden met het onderscheid tussen vluchtelingen en ontheemden enerzijds en economische immigranten anderzijds, met name door gebruikmaking van passende financiële mechanismen in elk concreet geval en dat instrumenten in het leven worden geroepen ter versterking van de steun aan landen die vluchtelingen opnemen teneinde erop toe te zien dat hun economische en sociale structuur niet wordt ontwricht om aldus de lopende ontwikkelingsprocessen in deze landen te beschermen;
14. wenst dat de lidstaten van de Europese Unie zich een belangrijker rol toemeten met betrekking tot diaspora's, met name bij de evaluatie van situaties en de valorisatie van human capital uit de respectieve landen van herkomst, teneinde een soort migratie te bevorderen die dichter in de buurt van het model "verkeer" komt dan van migratie die voortvloeit uit noodzaak of uit vluchtmotieven;
15. wenst dat de Gemeenschap met name via haar delegaties in derde landen de toegang tot informatie over programma's en instrumenten voor steun aan de plaatselijke ontwikkeling transparanter en makkelijker maakt;
16. verzoekt de begrotingsautoriteit de kredieten van de specifieke begrotingslijnen te verhogen, met name lijn B7-667 betreffende samenwerking op het gebied van migratie, met het oog op de financiering van mede-ontwikkelingsacties; wenst eveneens dat de voor ontwikkelingssamenwerking bestemde kredieten in geen geval worden gebruikt om de gedwongen terugkeer van immigranten te financieren;

11 september 2002

ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GELIJKE KANSEN

aan de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

inzake de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid (COM(2001) 387 – C5-0337/2002 – 2002/2181(COS))

Rapporteur voor advies: Lone Dybkjær

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen benoemde op haar vergadering van 10 juli 2002 Lone Dybkjær tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 27 augustus 2002 en 9 september 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Anna Karamanou (voorzitter), Lone Dybkjær (rapporteur voor advies), Lissy Gröner, María Izquierdo Rojo, Christa Kläß, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Thomas Mann, Maria Martens, Christa Prets, Amalia Sartori, Patsy Sörensen en Francesco Fiori (vervang James L.C. Provan, overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement).

CONCLUSIES

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen verzoekt de ten principale bevoegde Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken onderstaande suggesties in de goed te keuren ontwerp-resolutie op te nemen:

1. benadrukt dat een genderperspectief op het gebied van immigratieproblematiek van cruciaal belang is; wijst erop dat een gebrek aan aandacht voor de specifieke genderproblematiek in verband met immigratie en integratie rampzalige gevolgen kan hebben voor de betrokken vrouwen, omdat grote bevolkingsgroepen, met name vrouwen, door illegaal verblijf en illegale arbeid, alsook door een gebrekkige integratie in de marginaliteit en eenzaamheid terechtkomen, hetgeen tegelijkertijd de sociaal-economische situatie in de lidstaten ontwricht;
2. is van mening dat rekening moet worden gehouden met het feit dat immigrerende vrouwen vanwege hun dikwijls stressvolle leefsituatie en gebrek aan kennis van het land waar zij verblijven soms sterk zijn blootgesteld aan seksueel en huiselijk geweld;
3. wijst in dit verband op de bijzonder kwetsbare positie van illegaal geïmmigreerde vrouwen die als dienstmeisje of in een soortgelijke betrekking werkzaam zijn, en die geen aangifte kunnen of willen doen van incidenten van geweld of discriminatie, van seksuele of andere aard, omdat zij vaak volledig afhankelijk zijn van hun werkgever;
4. benadrukt dat immigrerende vrouwen dikwijls alleen afgeleide verblijfsrechten hebben en hun status alleen via hun man hebben; wijst er verder op dat het niet alleen van cruciaal belang is deze vrouwen goede informatie te geven over hun situatie in zowel hun land van herkomst als in de lidstaat, maar dat ook flexibel beleid moet worden ontwikkeld inzake het toekennen van een onafhankelijke status op het moment dat zij tot de arbeidsmarkt toetreden of in speciale gevallen, zoals geweld in huis, seksueel geweld of langdurige verzorging van de eigen kinderen;
5. acht het van belang dat immigrerende vrouwen gebruik kunnen maken van kosteloze adviesdiensten, d.w.z. dat er voor deze vrouwen adviescentra en crisisopvangcentra ter beschikking staan;
6. onderstreept dat in het kader van deze adviesdiensten rekening moet worden gehouden met genderspecifieke en culturele aspecten (d.w.z. dat deze diensten moeten worden aangeboden door vrouwen die de cultuur, de familiestructuren e.d. van het emigratieland kennen);
7. acht het noodzakelijk de oorzaken van illegale alsook van legale immigratie en asiel te bestuderen, in het bijzonder waar het vrouwelijke immigranten en asielzoekers betreft die hun land misschien hebben verlaten omdat zij op grond van hun geslacht werden gediscrimineerd of vervolgd; nodigt de Commissie uit samen te werken met de lidstaten en de landen van herkomst van de immigranten teneinde te komen tot goede informatie en voorlichting over de voorwaarden voor toelating tot en efficiënte integratie in de landen van de Europese Unie;
8. acht het in verband met het bovenstaande noodzakelijk dat het communautaire

immigratie- en integratiebeleid met het beleid van de EU op het gebied van de ontwikkelingssamenwerking en de hulpverlening wordt gecoördineerd om te komen tot een oplossing van de steeds groter wordende specifieke genderproblematiek, zoals de feminisering van de armoede;

9. roept de lidstaten op tot het houden van voorlichtingscampagnes voor het geven van informatie en voorlichting aan hun burgers over migratie en de doelstellingen van het beleid van de lidstaten en van de Unie; verder moeten overheidsambtenaren geïnformeerd en onderwezen worden over de wetgeving en de Europese programma's teneinde te komen tot een betere en efficiëntere opvang en integratie van vrouwelijke immigranten;
10. acht het van cruciaal belang dat er specifieke maatregelen voor de integratie van vrouwen worden genomen, zoals oprichting van en toegang tot speciale culturele en onderwijscentra waar immigrerende vrouwen en vrouwen uit het immigratieland elkaar kunnen ontmoeten, in alle talen opgesteld uitgebreid voorlichtingsmateriaal over deze ontmoetingscentra, en gestructureerde en bewuste politieke steun voor ontwikkeling en regelmaat van deze ontmoetingscentra;
11. benadrukt het grote belang van de integratie van de gelijke kansen voor vrouwen en mannen in alle beleidsvormen en acties van de EU en verlangt een veel grotere erkenning van de specifieke en vaak enorme problemen waarmee vrouwen bij immigratie en integratie in een ander land worden geconfronteerd;
12. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de statistische gegevens die zij van cruciaal belang acht voor een efficiënt toezicht op en evaluatie van het gemeenschappelijk immigratiebeleid naar geslacht uitgesplitst zijn, dat in richtsnoer 2 speciale aandacht wordt besteed aan voorlichting voor vrouwen en meisjes over de gevaren van seksuele en economische exploitatie, dat in richtsnoer 3 een bepaling wordt opgenomen dat zowel onder de groep hoogopgeleide, als onder de laag- of niet-geschoolde werknemers die als immigrant worden toegelaten sprake moet zijn van genderevenwicht.

27 januari 2003

ADVIES VAN DE COMMISSIE VERZOEKSCRIFTEN

aan de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

inzake de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid (COM(2001) 387 – C5-0337/2002 – 2002/2181(COS))

Rapporteur voor advies: Jean Lambert

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie verzoekschriften benoemde op haar vergadering van 10 juli 2002 Jean Lambert tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergadering van 22/23 januari 2003.

Op dezelfde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Vitaliano Gemelli (voorzitter), Roy Perry (ondervoorzitter), Astrid Thors (ondervoorzitter), Jean Lambert (rapporteur), Richard A. Balfe, Herbert Bösch, Janelly Fourtou, Laura González Álvarez, Stephen Hughes (verving Proinsias De Rossa overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Margot Keßler, Guido Sacconi en María Sornosa Martínez.

CONCLUSIES

De Commissie verzoekschriften verzoekt de ten principale bevoegde Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken onderstaande punten in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is zich bewust van de huidige ontwikkelingen in het immigratiebeleid van de EU en de moeilijkheden om in de Raad snel tot een overeenkomst te komen over de voorwaarden voor binnenkomst en verblijf voor migranten, binnen het in Tampere vastgestelde kader;
2. benadrukt dat dit vraagstuk moet worden bestudeerd met aandacht voor het belang van migranten voor de economie van de EU; benadrukt voorts dat onze landen zich niet moeten laten meeslepen door xenofobe, racistische en populistische tendensen, en multiraciale en multiculturele samenlevingen moeten blijven, met aandacht voor de culturele identiteit van migranten;
3. is van oordeel dat het absoluut noodzakelijk is dat er een Europees evaluatiesysteem komt voor het nationale immigratiebeleid van de lidstaten; doch benadrukt dat aan bepaalde voorwaarden moet worden voldaan alvorens volledige steun kan worden gegeven aan de open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid;
4. benadrukt dat de open coördinatiemethode borg moet staan voor daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de artikel 13-richtlijnen ter bestrijding van discriminatie op het gebied van werkgelegenheid en betreffende gelijke behandeling van migranten op alle terreinen die door deze richtlijnen worden gedekt;
5. betreurt het ontbreken van een specifieke verplichting tot waarborging van de sociale, politieke en economische rechten van migranten uit hoofde van nationaal of Europees recht; meent dat onvoldoende betekenis wordt toegekend aan het belang van de verantwoordelijkheid van de autoriteiten bij het duidelijk vaststellen van deze sociale, politieke en economische rechten, zowel in de lidstaten als in de gehele EU;
6. herinnert eraan dat het Europees Parlement herhaaldelijk zijn bezorgdheid heeft geuit over het feit dat mensen in de EU zich niet volledig bewust zijn van hun rechten of de middelen om deze rechten te doen gelden en meent dat dit eveneens in aanmerking moet worden genomen bij de behandeling van migratievraagstukken;
7. benadrukt dat de open coördinatiemethode overleg moet inhouden met alle relevante organisaties, lagere gekozen bestuursorganen, sociale partners, en het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van migrantenorganisaties;
8. pleit voor een duidelijke rol van het Europees Parlement in deze open coördinatiemethode, zonder dat dit ten koste gaat van nationale parlementen en andere verkozen bestuursorganen; wijst erop dat het duidelijk moet zijn waar de bevoegdheden liggen.